

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

Høring - Endringer i introduksjonsloven og statsborgerloven med forskrifter og utlendingsforskriften

Fylkesmannen i Møre og Romsdal ser positivt på høringsutkastet og har følgende kommentarer til høringsforslagene:

1. Introduksjonsprogram for mishandlede personer og personer som ikke kan returnere til hjemlandet

Vi støtter dette forslaget! Det er viktig at slike personer får rett og plikt til introduksjonsprogram, dersom de har behov for grunnleggende kvalifisering.

2. Innføring av obligatoriske avsluttende prøver i norsk

Vi er enig i at de avsluttende prøvene i norsk bør være obligatoriske. Ved utvidelse av det obligatoriske timeomfanget (fra 300 til 600 timer), vil det også bli lettere å bestå en av norskprøvene. Den enkelte deltaker bør selv bestemme hvilken norskprøve han/hun vil gå opp til, men dette bør være i samråd med læreren. Dersom vedkommende velger å gå opp til Norskprøve 2 og består denne, bør han/hun kunne få anledning til å gå opp til Norskprøve 3 ved en senere anledning, dersom dette er ønskelig. Dette da Norskprøve 3 vil kunne gi større status ved for eksempel ansettelse. Resultatene av norskprøvene bør være mer nyansert enn dagens "Bestått" og "Ikke bestått". Bestått norskprøve bør også være "Godt bestått" og evt. "Meget godt bestått" – evt. innføring av tallkarakterer som for grunnopplæringa ellers.

3. Utvidelse av omfanget av rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere fra 300 til 600 timer

Det er svært gledelig at departementet nå vil utvide den obligatoriske timeramma med hele 300 timer. Dette vil medføre at flere innvandrere vil kunne lære seg norsk godt nok til å fungere i arbeids- og samfunnsliv. Flere vil også kunne klare å gjennomføre norskprøvene med bestått resultat. Det er bra at det foreslås at de som ikke består en prøve etter 600 timer opplæring, fortsatt vil ha mulighet for inntil 2.400 timer ytterligere opplæring ved behov (tils. 3.000 timer som nå).

4. Endring i vilkårene for å få norsk statsborgerskap, bl.a. innføring av statsborgerprøve

Slik vi forstår det, er dagens ordning - med 300 timer opplæring i norsk som vilkår for å få norsk statsborgerskap – foreslått endret til 600 timer obligatorisk undervisning. I tillegg til å dokumentere 600 timer norskopplæring, skal innvandrerne

bestå en særskilt prøve som dokumenterer at de har grunnleggende kunnskaper i norsk språk og kjennskap til norske samfunnsforhold.

Vi er enig i viktigheten av kjennskap til norske samfunnsforhold for å bli norsk statsborger, men også at kunnskapskravet ikke må settes så høyt at det ekskluderer mange fra å oppnå dette. En prøve i grunnleggende kunnskaper om det norske samfunnet, bl.a. om dagliglivet i Norge, bør likevel være obligatorisk.

Høringsutkastet er ellers noe uklar på hva den nye statsborgerprøva innebærer. Blir det flere obligatoriske prøver - Norskprøve 2 eller 3 og en ny samfunnsprøve – eller vil dagens norskprøver bli integrert i statsborgerprøva?

5. Endring i vilkårene for å få bosettingstillatelse

Det vil være et naturlig vilkår for bosettingstillatelse at denne følger timeutvidelsen i obligatorisk norsk og samfunnskunnskap fra 300 til 600 timer.

6. Innføring av fylkesmannstilsyn og kommunal internkontrollplikt for ordningene i introduksjonsloven

Fylkesmannen i Møre og Romsdal ser det som naturlig at vi nå får tillagt tilsyn på dette området også. Dette vil riktignok medføre økt arbeidsmengde og behov for økte ressurser hos fylkesmennene. Likedan bør kommunene føre internkontroll med de samme forvaltningsområdene som blir underlagt statlig tilsyn. Dette vil både styrke rettsikkerheten for den enkelte deltaker, føre til økt oppmerksomhet rundt styringen av introduksjonsloven og forbedring av kommunens tjenester på dette området.

6. Innføring av fedrekvote i permisjon ved fødsel og adopsjon for deltakere i introduksjonsprogram

Vi har ingen motforestillinger på at fedrekvoten settes til 10 uker som foreslått. En reduksjon i mødrenes fravær fra introduksjonsprogrammet vil, som det står i høringsutkastet, forhåpentligvis føre til større grad av gjennomføring for kvinner, og større grad av overgang til arbeid eller utdanning ved programslett.

7. Innføring av nytt oppholdsbevis

Det er positivt at departementet vurderer å innføre et nytt oppholdsbevis for personer som av ulike årsaker trenger det når de får oppholds- eller arbeidstillatelse som danner grunnlag for bosettingstillatelse. Med dette vil de få mulighet til å legge fram gyldig legitimasjon i forbindelse med tjenester som er viktige for integreringsprosessen i Norge.

Med hilsen

Alv Walgermo (e.f.)
Utdanningsdirektør

Liv Marie Opstad

Kopi: Kommunalavdelinga og Helse- og sosialavdelinga